

og enkelte Personer med 100 Rd., saa er det meget langt fra at være „næsten Enhver“. Der gik det ærede Medlem i sin forresten paaffjæmlelseverdige Sæer for at forsvare et andet Lovforslag vist nok noget videre, end nødvendigt var. En anden Paastand, som det ærede Medlem gjorde, er der Nogle, som mene heller ikke kan holde Stik. Det er den Paastand, at Kasserne ikke oprettes i de tyndt befolkede Egne. Nu har jeg ikke boet og boer ikke i nogen tyndt befolkede Egn, og jeg kan altsaa ikke tale af egen personlig Erfaring; men jeg har hørt flere ærede Medlemmer, som bo i saadanne Egne, paastaa, at man der — pletvis naturligvis — er stærkt i Færd med hist og her at oprette Kasser, og jeg kan ikke komme til den Erkjendelse, at man skulde mangle Betingelser for saadanne Kassers Oprettelse mere i tyndt befolkede Egne end i tættere befolkede. Det kan være en lille Smule lettere at komme sammen, naar man bor Side om Side i en Gade; men det har ikke stort at sige. Naar det ærede Medlem mente, at vi skulde have sagt, at dette Lovforslag skulde løse Arbeiderpørgsmaalet, have vi naturligvis ikke sagt saa Meget; men vi have sagt og ønsket at sige, ikke i Ord, men i virkelig Handling og Gjærning, at en lille Del af det store sociale Spørgsmaal paa denne Maade vilde blive løst. Det er ret uegenligt at kalde det en Del af Arbeiderpørgsmaalet. Thi for saa vidt det blot vil støtte en Del af de Fattige paa en anden Maade end hidtil, for saa vidt er det ikke en Del af Arbeiderpørgsmaalet, men en Del af det gamle Fattigspørgsmaal; men for saa vidt det vil støtte Selvhjælpstanken, Selvhjælpstaxser, for saa vidt kan man sige, at det er et lille Stykke Arbeiderpørgsmaal, men ogsaa kun et lille Stykke, saa det er meget langt fra, at det skulde løse det hele Spørgsmaal. Men jeg bør udtale, at jeg glæder mig til, at det maatte blive det første lille Skridt til Løsningen af den Del af Arbeiderpørgsmaalet, som Staten overhovedet kan løse. I det Hele taget maa jeg udtale det Indtryk, jeg har faaet af flere ærede Talere, at de vel mente, at man skulde tale om Arbeidernes Trang og Nød, skulde tale om den tiltagende Fattighjælp, skulde tale om at være humane og meget Andet af den Art og saa sætte Kolon, og derefter: Men vi gjøre Intet. Det Indtryk fik jeg af flere tidligere Talere; at Alle skulde have faaet det, vil jeg ikke paastaa. Nu skulde jeg blot endnu sige til det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgfreds (Thorup), at mig forekommer det, at hans Slutning stod i fuldkommen Modsetning til hans hele Foredrag. Hans Foredrag indeholdt et meget stærkt Angreb paa det foreliggende Forslag, som jeg nu har tilladt mig at tilbagevise; men hans Slutning indeholdt i alt Fald tre mærkelige Ting, som jeg skal tillade mig at nævne. „Man skal beskytte de værdige Trængende“; men vil man kunne beskytte de værdige Trængende, dersom man ikke gjør Noget for dem? „Man skal be-

skytte Arbejderne mod Kapitalens Magt“; det er en Sætning, der er meget stærkere, end Nogen af Forslagsstillerne har turdet stille sig for. „Man skal beskytte Arbejderne mod Kapitalens Magt,“ ja, den Sætning er kommen frem mange Gange, den er udtalt tidt, men Forslagsstillerne have virkelig ikke turdet gaa ind paa at realisere denne Tanke, saa der er det ærede Medlem gaaet langt videre end vi Andre, og endelig — og det er maaske den mærkeligste af det ærede Medlems Udtalelser — efter at have holdt et Foredrag, i hvilket han stærkt angreb Forslaget, erklærede han til Slutning, at det kunde omændres paa en saadan Maade, at han kunde gaa med. Nu vil det ærede Medlem selvfølgelig ikke forlange, at man skal borttage de Grundtanter, som bære det hele Forslag, thi skal man gjøre det, er det jo ikke mere det samme Forslag, men noget Andet, der kommer i Steedet. Nei, man skal beholde Grundtanterne; men man skal ændre dem, skaffe flere Sikkerhedsbestemmelser over for Tilfælde, hvor der kan berygtes Misbrug, og saa vil det ærede Medlem kunne gaa med. Jeg skal ikke opholde mig mere ved dette, men skal kun slutte med at udtale det Haab, som jeg tillod mig at udtale, da vi havde den almindelige Fattiglov til Behandling, det Haab nemlig, at der vil komme noget Godt ud af det Forslag, som her foreligger. Den Regjering og særligt den høitagtede Indenrigsminister, der har foreslaaet Kapitel 8 og 9 i sin Lov om det offentlige Fattigvæsen, vil neppe være nogen afgjort Modstander af de heri nedlagte Grundtanter. Han vil muligvis fordre Mangt og Meget ændret i Enkelthederne og i Formen, men han vil, i Genhold til sin hele Stilling til disse Tanker, ikke fordre dem udslettede. Det tror jeg at kunne slutte, uden at have hørt den ærede Minister, og forholder det sig saa, saa tror jeg ikke, som et æret Medlem udtalte, at man skal gjøre Lovforslaget til Luleløjer og kinefiske Ufster, thi dem kan den fattige Mand ikke hjælpes med; men jeg tror, at man i fuldt Alvor skal række hinanden Haanden til at omændre og affile, hvad der endnu maatte trænge til Affiling og med Urlighed komme hinanden imøde for at faae et godt og brugbart Lovforslag ud heraf. Gjøre vi det, da ville mange Tusinder, der nu kun have det kolde og ubarmhertige offentlige Fattigvæsen som deres Livs, jeg vil ikke sige sidste Haab men dog sidste Tilflugt, komme til at se Fremtiden noget mere lys, og det vil dog maaske til Syvende og Sidst styrke dem i Kampen for Livets Ophold paa en fyldigere og bedre Maade end den Strenged, man har troet at burde anvende for at bringe dem til at holde ud saa længe som muligt. Thi et Menneske kæmper, saa længe det har Haab, men et Haabet glippet, svigte Kræfterne, og naar der derfor staar Muligheden for en virkelig lys Aften for Arbejderne, da smiler Haabet ham bestandig imøde, og han vil holde